

et tilstrækkeligt stort fast Laan til at faa dækket de overvættede store Veksellaan og anden Klatgæld, som Staten havde. Og det er endvidere lykkedes for den ærede Finansminister at formaa Rigsdagen til at vedtage betydelige, trykkende Indtægtslove, saa betydelige, at man kunde antage, at man skulde være fri for fremtidige store finansielle Underskud ved Statsregnskabet's Opgørelse. Det er lykkedes. — Jeg har nu ikke begæret Ordet alene for at udtale, at det efter min Mening er et meget urigtigt Udtryk, der er brugt, naar man har kundgjort for Folket, at der var tilvejebragt Balance, at dette ikke med Sandhed kan siges; alene for at sige denne Ubehagelighed er det ikke, at jeg er fremkommet med Bemærkningen, men det er, fordi Regeringen paa denne Fiktion om Ligevægten har støttet en Opfordring til nu med Tryghed at gaa videre — idet den finansielle Tilstand „nu vil kunne tillade en videre Udvikling af den Lovgivning til Fremme af økonomiske, sociale og kulturelle Formaal, som i de foregaaende Aar allerede har sat saa gode Frugter“. Det er denne Opfordring, denne anbefaling til at gaa videre ad den samme Vej som tidligere, det er den, som har foranlediget mig særligt til at drage dette frem. Jeg skal selvfølgelig ikke paa nogen Maade benægte, at den tidligere Lovgivning i disse Retninger har baaret Frugter, ogsaa gode Frugter, om end ikke netop de Frugter, man havde ventet deraf. Men det maa erindres ved Siden deraf, at det er væsentlig Lovgivningen i disse Retninger, som er Skyld i den store finansielle Misère, som det lykkedes os i Fjor at faa nogenlunde bragt til Side. Det maa ikke glemmes, naar man fremsætter en saadan anbefaling. Hvad de økonomiske Lov angaar, siger jeg ikke noget nyt, naar jeg peger paa Toldloven og siger, at det er den økonomiske Lov, som har Hovedskylden for Misèren. Efter min Mening vil den endogsaa saa meget være Skyld i den, at vi ikke kommer fuldstændig fri af Misèren, før vi faar Toldloven revideret.

Men der er jo andre Love, som ogsaa har kostet meget betydelige Beløb, langt ud over, hvad man nogen Sinde havde tænkt. Maa jeg blot erindre om den uskyldige Lov, Alderdomsforsørgelsesloven, som den højtærede Kongselspræsident sikkert mindes vor fælles Interesse for i sin Tid. Det var en Lov, som man fandt kunde være dog et billigt Hensyn at tage til dem, der efter et flittigt, dygtigt og

arbejdsomt Liv ikke mere kunde forsørge sig selv paa Grund af Alder; det var et billigt Hensyn at tage til dem, at de ikke for at faa Forsørgelse skulde miste deres borgerlige og politiske Rettigheder. Det var Hovedgrunden dertil. Man havde for-gæves søgt efter almindeligere Udtryk, hvorefter ufortjent Armod ikke skulde kunne tynges paa Individet, men maatte opgive det, man kunde ikke finde ud deraf. Men saa blev der opfundet dette ene Moment, som man kunde løse fra de andre, det var Alderen. Om man var ganske heldig ved at sætte Grænsen til 60 Aar i Stedet for 65 Aar, det er en Sag for sig, det er noget, man kan diskutere om; men man anede ikke, at det i Stedet for at blive en Hjælp til Selvhjælp i Virkeligheden skulde blive akkurat det modsatte, at det netop har nedbrudt mere end nogen anden Bestemmelse den Interesse for Selveforsørgelse, som tidligere var til Stede. Man har efterhaanden faaet det Begreb til at brede sig, at naar man er naaet det 60de Aar uden hidtil at have været Samfundet til Byrde og uden at have forbrudt sig overfor Samfundets Regler, har man en Ret til at kræve Forsørgelse for Resten af sit Liv. Der hører altsaa efter de Folks Begreb kun det til: at være pletfri, indtil man er 60 Aar, og saa, naar man har naaet 60 Aars Alderen, at være nøgen og at være uden Subsistens for at have Ret til Statspension. Det er Virkeligheden, som den er. Det vil vistnok ogsaa erindres af dem, der har været med den Gang til den første Vedtagelse af denne Lov, at man satte Statens Bidrag proportionalt i Forhold til, hvad Kommunerne skulde udrede, men man maatte ikke komme over 1 Mill. Kr. Naar vi nu ser paa det foreliggende Finanslovsforslag, at der er opført 6 Mill. Kr. til Fyldestgørelse af dette Formaal, viser det, hvor rivende hurtigt Stigningen af en saadan formentlig mindre Udgift har været, en Udgift, som der formelt ikke vilde kunne indvendes andet imod, end at man ikke havde Fremsyn nok til at se den Virkning, at den i Stedet for at blive en Hjælp til Selvhjælp netop blev en Ophævelse af Driften til Selvhjælp. Saa hurtigt har det udviklet sig, og det viser sig, naar man ser lidt tilbage, at man kan regne paa regelmæssig $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller noget over mere hvert Aar, saa det er let at regne ud, hvor hurtigt man vil naa til en Sum, som det vil være temmelig vanskeligt at overkomme. Siger man saa: Ja, men der er vel ikke saa langt til Enden, vil jeg dog henviser til et Blad,